

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 25, No 4 (1974)

<p>*Υπεύθυνοι συμφώνως τῷ νόμῳ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ *Επιστημονικὸν Σωματεῖον ἀνεγνώρισμένον, ἀριθ. ἀποφ. 5410/19.2.1925 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Πρόεδρος διὰ τὸ ἔτος 1974: Ἰωάννης Καραβλάκης, Κηφισίας 56, Ἀθήναι. ΕΚΔΟΣΤΗΣ: Ἐκδίδεται ἐκὸς αἰρετῆς πενταμελὸς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς (Σ.Ε.) μελῶν τῆς Ε.Κ.Ε. ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ὁ Πρόεδρος τῆς Σ.Ε. Δημήτριος Χ. Μαρβάρης Πελοποννήσου 39, Ἁγ. Παρασκευῆ. Μέλη Συν/κῆς Ἐπ.: Π. Ν. Δραγάνης, Ι. Μ. Καραβαλάκης, Κ. Χ. Σειταρῆς, Μ. Μαστρογιάννη-Κορκολοπούλου. ΠΡΟ-ΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ἰωάννης Θ. Βράκας, Καλλιδρομίου 25 - Ἀθήναι. ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Ἀθήναι ΗΜΕΡ. ΤΥΠΩΣΕΩΣ: Ἀπρίλιος 1975</p>	 <p style="font-size: 2em; font-weight: bold;">Δελτίον</p> <p>ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ</p> <p>ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β ΤΟΜΟΣ 25 Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος 1974 ΤΕΥΧΟΣ 4</p>	<p style="font-size: 2em; font-weight: bold;">Bulletin</p> <p>OF THE HELLENIC VETERINARY MEDICAL SOCIETY</p> <p>QUARTERLY SECOND PERIOD VOLUME 25 October - December No 4 1974</p>
<p>Ταχ. Διεύθυνσις: Ταχ. θορὴς 546 Κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον Ἀθηνῶν</p>	<p>Ἐπιταγὴ καὶ ἐμβάσματα δέον ὄπως ἀποστέλλονται ἐπ' ὀνόματι κ. Ἰωάννου Καραβαλάκη Ἰνστιτούτου Ἀφθίδου, Παιρέτου, Ἁγία Παρασκευῆ - Ἀττικῆς.</p>	
<p>Συνδρομαί: Ἐτησίαν ἑπιστημικῆν ὄρχ. 200 Ἐτησίαν ἐπιστημικῆν » 300 Ἐτησίαν φοιτητῶν ἡμιετήσιαν » 50 Ἐτησίαν φοιτητῶν ἀλλοδαπῆς » 100 Τιμὴ ἑκάστου τεύχους » 50</p>	<p>Address: P.O.B. 546 Central Post Office Athens - Greece</p>	
<p>Redaction: Dr. D. C. Brovas Peloponissou 39, Aghia Paraskevi-Attikis Greece.</p>	<p>Subscription rates: (Foreign Countries) \$ U.S.A. 10 per year.</p>	

Current issues

Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

doi: [10.12681/jhvms.20173](https://doi.org/10.12681/jhvms.20173)

Copyright © 2019, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Εταιρεία Ε. Κ. (1974). Current issues. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 25(4), 35–46.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.20173>

Ἐπίκαιρα θέματα

Current subjects

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΤΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ

ὑπό

ΑΣΤ. ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

Κτηνιάτρου — Προϊσταμένου τοῦ Κ.Μ.Σ.Δ.Ε. Λαρίσης

Ἐπαγγελματικαὶ ἀσθένειαι καλοῦνται διάφοροι παθήσεις στενωῶς συνδεδεμένα μετὰ τὴν εἰδικὴν ἐργασίαν στὴν ὁποίαν τὸ ἄτομον ἀπασχολεῖται καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν προέρχονται ἀπὸ μίαν βιαίαν καὶ εὐκαιριακὴν αἰτίαν. Στὶς ἐπαγγελματικὰς ἀσθένειαις τὸ παθογόνον αἷτιον δρᾷ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κανονικῆς ἐργασίας, ἢ ὅποια δύναται νὰ εἶναι καὶ μακροχρόνιος, ἢ δὲ ἐμφάνισις τῆς ἀσθένειας δὲν εἶναι ἀπρόοπτος ἀλλὰ ἀναμένεται δι' ὃ καὶ τὰ ἀπασχολούμενα ἄτομα θὰ πρέπει νὰ ἀσφαλίζονται αὐτομάτως ἢ νὰ ἀποζημιῶνται ἀπὸ τὸν ἐργοδότη.

Τὰ αἷτια ὡς προαναφέρθη εἶναι στενωῶς συνδεδεμένα μετὰ τὴν φύσιν τῆς ἐργασίας καὶ εἰς μίαν χρονικὴν περίοδον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μακράν, ὑπονομεῦουν τὴν ὑγείαν τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ. Ὑφίστανται ἐπὶ πλέον καὶ ἐπαγγελματικαὶ ἀσθένειαι συνδεδεμένα πάντοτε μετὰ τὴν φύσιν τῆς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι δύναται νὰ ἐμφανισθοῦν εἰς μικρὸν χρονικὸν διάστημα ὡς εἶναι αἱ διάφοροι μολυσματικαὶ ἀσθένειαι.

Ἐξ ἴσου μετὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν ὑπάρχει καὶ τὸ ἐπαγγελματικὸν ἀτύχημα, τὸ ὁποῖον διαφέρει αὐτῆς λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ αἰτία εἶναι εὐκαιριακὴ καὶ βιαία, λαμβάνει δὲ χώραν πάντοτε ὅπως ἄλλωστε καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐργασίας τοῦ ἀτόμου.

Οἱ Κτηνίατροι ἀσχολούμενοι μετὰ τὴν περίθαλψιν τῶν Ἀγροτικῶν ζώων, μετὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν λοιμωδῶν καὶ παρασιτικῶν νοσημάτων αὐτῶν, μετὰ τὸν κρεοσκοπικὸν ἔλεγχον τῶν σφαγίων, μετὰ τὴν ἐργαστηριακὴν διάγνωσιν καὶ ἔρευναν τῶν νοσημάτων τῶν ζώων γενικῶς, εἶναι ἄμεσα ἐκτεθειμένοι εἰς ὅλας ἐκεῖνας τὰς ἀσθένειαις ποὺ δύναται νὰ μεταδοθοῦν ἀπὸ τὰ ζῶα στὸν ἄνθρωπο (ζωονόσοι) καὶ αἱ ὁποῖαι σήμερον ὑπερβαίνουν τὰς 100, ὡς καὶ εἰς πληρ-

θώρα άλλων παθήσεων και άτυχημάτων λόγω τής φύσεως τής εργασίας αφ' ενός και τών δυσμενών συνθηκών υπό τας οποίας διεξάγεται αυτή αφ' ετέρου.

Τò τέως Ύπουργείον Εργασίας άριμόδιον διά τόν χαρακτηρισμόν και τήν ένταξιν τών διαφόρων επαγγελματίων εις διαφόρους κατηγορίας (βαρέα - άνθυγεινά - επικίνδυνα - επίπονα κ.λπ.) έμελέτησε τò κτηνιατρικόν επάγγελμα και έχορήγησε εις τούς κτηνιάτρους κατόπιν τής υπ' αριθ. 6/64 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (Φ.Ε.Κ. 113/8/27—3—64) επίδομα επικινδύνου εργασίας έχ 10% επί τού βασικού μισθοῦ. Τò έν λόγω επίδομα έχορηγήθη εις τούς ήμερομισθίους κτηνιάτρους πού τότε προσέφυγον εις τò Δ.Δ.Δ.Δ. Η γραφειοκρατία δυστυχώς έστέρησε τού επιδόματος τούς υπολοίπους Κτηνιάτρους μονίμους δημοσίους υπαλλήλους τού Ύπουργείου Γεωργίας, ως αν ή σχέσις εργασίας τού Κτηνιάτρου μετά τού δημοσίου να καθιστά τò επάγγελμα επικίνδυνον ή μή. Ούτω συνέβαινε τò παράδοξον να ύπηρετούν εις τò αυτό Αγροτικόν Κτηνιατρείον δύο συνάδελφοι εις μόνιμος και εις επί συμβάσει, να εκτελούν τήν αὐτήν εργασίαν και ό μὲν επί συμβάσει να λαμβάνη επίδομα επικινδύνου εργασίας ένῶ ό μόνιμος τò έστερείτο.

Τò ανωτέρω επίδομα έπεξετάθη διά τής υπ' αριθμ. 7/64 αποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς και τής υπ' αριθ. 34/66 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών και εις τούς σταυλίτας τών Αγροτικῶν Κτηνιατρείων και άλλων Κρατικών Ίδρυμάτων, ένῶ οί Κτηνιάτροι αί ασκούντες τήν κυρίως επικίνδυνον εργασίαν εξακολουθοῦν να μή τò λαμβάνουν. Ηδη τò επίδομα επικινδύνου εργασίας έξ 20% επί τού βασικού μισθοῦ λαμβάνουν και οί Κτηνιάτροι τού ακτινολογικου Τμήματος τής χειρουργικῆς κλινικῆς τής Κτηνιατρικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης. Άλλοι υπάλληλοι άλλων κλάδων με επαγγέλματα κατά τήν γνώμημν μας, ολιγώτερον επικίνδυνα τού Κτηνιατρικου και με συνθήκας εργασίας άπειρώς καλλιτέρας λαμβάνουν επιδόματα επικινδύνου εργασίας μεταξύ 50 - 100% επί τού βασικού των μισθοῦ. Ούτω διά τού Ν.Δ. 4548/66 οί ιατροδικασται λαμβάνουν επίδομα επικινδύνου εργασίας έξ 100% επί τού βασικού των μισθοῦ. Διά τής υπ' αριθ. 158 αποφάσεως τής 24—6—1965 τò επίδομα επικινδύνου εργασίας έπεξετάθη και εις τούς ιατροῦς παθολογοανατόμους και παρασκευαστάς παθολογοανατομικῶν εργαστηρίων τών Νοσηλευτικῶν Ίδρυμάτων έχ 50% επί τού βασικού των μισθοῦ, όμοιον με τò επίδομα τών φαρμακοποιῶν, ένῶ οί υγειονολόγοι ιατροί και οί πρὸς αὐτοῦς μισθολογικῶς εξομοούμενοι λαμβάνουν 60 - 70% αναλόγως τού βαθμοῦ των. Επίσης διά τής υπ' αριθ. 74/24—3—66 αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. Α'. 76/31—3—66) επίδομα επικινδύνου εργασίας λαμβάνουν και οί υπάλληλοι τών Σταθμῶν και Κέντρων Αίμοδοσίας.

Ἐπειδὴ οί περισσότεροι τών άριμοδίων δέν γνωρίζουν τούς κινδύνους πού

περικλείει ή άσκησις του Κτηνιατρικού επαγγέλματος, θα ήθέλαμε δι' όλίγων να εξετάσωμεν τας κυριώτερας παθήσεις και άτυχήματα από τά όποια δύναται να προσβληθή, ό Κτηνίατρος κατά την άσκησιν του επαγγέλματός του, και να αναφέρωμεν τό αποτέλεσμα μιας συντόμου έρεύνης μας επί των άνωτέρω παθήσεων και άτυχημάτων των Κτηνιάτρων τής τέως Περιφερειακής Διοικήσεως Θεσσαλίας.

Β Ρ Ο Υ Κ Ε Λ Λ Ω Σ Ι Σ

Είναι ή κατ' έξοχην επαγγελματική ασθένεια των Κτηνιάτρων εις τας περισσότερας χώρας του κόσμου. Οι περισσότεροι των συναδέλφων κατ' Ελλάδι έχουν προσβληθί κατά την άσκησιν του επαγγέλματός των από τας διαφορως μορφάς τής ασθeneίας.

Η Βρουκέλλωσις, εις τον άνθρωπον εμφανίζεται κλινικώς με υπεροξείαν ή όξειαν μορφήν, με άσυμπτωματικήν τοιαύτην ότε συγγέεται πολλάκις με άλλας παθήσεις και με χρονίαν μορφήν, με έντόπισιν κυρίως εις άρθρώσεις, σπονδύλους κ.λπ..

Ως επαγγελματική ασθένεια ή χρονία κυρίως εκδήλωσις είναι ή περισσότερον συχνή αν και όλιγώτερον γνωστή από τας άλλας μορφάς. Ακολουθεί καά κανόνα την υπεροξείαν ή όξειαν μορφήν πολλάκις όμως αναπτύσσεται και πρωτοπαθώς.

Συμπτωματολογική εικών τής ασθeneίας είναι ποικίλη και όλα σχεδόν τά συστήματα και όργανα του οργανισμού δύναται να προσβληθουν. Γενικώς όμως δυνάμεθα να συνοψίσωμεν εις όκτώ ομάδες συμπτωμάτων την όλην συμπτωματολογικήν πορείαν τής ασθeneίας:

1) Εφίδρωσις, 2) Κούρασις - αστάθεια, 3) Γαστρίτις - έντερτις - κοιλιακόν άλγος - όρχιτις, 4) Άυπνία - κατάπτωσις, 5) Δερματοπάθεια (έξανθήματα αντίβραχιου), 6) Ρευματοειδεις καταστάσεις - σπονδυλοαρθρίτιδες (μελιτοκοκκική σπονδυλοαρθρίτις), άλγος όσφυϊκής χώρας, άρθραλγία, 7) Καρδιοαγγειακά διαταραχάί ως αλλοιώσεις μυοκαρδίου, ένδοκαρδίου (μελιτοκοκκική ένδοκαρδίτις), 8) Έπιπτώσεις επί του κεντρικού και περιφερειακού νευρικού συστήματος με πιθανάς έπιπλοκάς τής νευροφυκικής σφαίρας.

Οι SUNTYCH και JOHN τό 1959 ανέκοίνωσαν τά αποτελέσματά έρεύνης των δια την ύπαρξιν βρουκελλώσεως εις κτηνιάτρος τής Βοημίας. Επί 345 εξετασθέντων τό 18,30% ήτο θετικόν εις την βραδείαν όρσοσύνθεσιν και τό 32,40% εις την έκτροπήν του συμπληρώματος. Εις την Κρακοβίαν ό LUTYNSKI τό 1958 εξέτασας άπολογικώς 219 άτομα μεταξύ του κτηνιατρικού προσωπικού άνευρε θετικόν τό 49,9% εκ του όποίου τό 5,9% με εμφανή κλινικά συμπτώματα Βρουκελλώσεως. Εις την Δε Γερμανίαν εις έκτεταμένην

ἔρευναν τὸ 1954 ἐπὶ 736 συναδέλφων οἱ 122 ἦτοι τὰ 16% περίπου εἶχον ἐμφανίσει κλινικῶς τὴν Βρουκέλλωσιν.

Οἱ CANDIA καὶ OLLETI ἀναφέρουν τὰ ἀποτελέσματα ἐρεύνης των διὰ τὴν λανθάνουσαν ἐπαγγελματικὴν Βρουκέλλωσιν διὰ τῆς μεθόδου τῆς ὀροσυγκολλήσεως εἰς κτηνιάτρους διαφόρων χωρῶν ὡς κάτωθι:

Μὲ τίτλον ὀροσυγκολλήσεως 1/20 τουλάχιστον εὐθέθησαν τὸ 15,5% εἰς Πολωνίαν, 18,3% εἰς Τσεχοσλοβακίαν, 14% εἰς Η.Π.Α., 23,8% εἰς Ἀγγλίαν καὶ 20,5% εἰς Γαλλίαν.

Ὁ THOMSON εἰς ἔρευνάν του τὸ 1956 εἰς Δανίαν ἐπὶ 796 κτηνιάτρων διεπίστωσε ὅτι τὸ 94% ἦσαν προσβεβλημένοι ἀπὸ διαφόρους μορφὰς τῆς ἀσθενείας (ὀξείαν - ἀσυμπτωματικὴν καὶ χρονίαν), πολλοὶ δὲν ἠγγνῶν τὴν ὑπαρξίν τῆς ἀσθενείας ἢ συνέχουν ταύτην μὲ ἄλλας παθήσεις. Ἐκ τῶν ἐξετασθέντων εἰς τὴν ἄνωτέρω ἔρευναν τὸ 21,48% ἐνεφάνιζε δερματικὸν ἐξάνθημα τοῦ ἀντιβραχίου.

Ὁ BATTELLI τὸ 1958 εἰς ἔρευνάν του ἐπὶ τῶν κτηνιάτρων μερικῶν νοτιῶν περιοχῶν τῆς Ἰταλίας διεπίστωσεν ἐπὶ 394 συναδέλφων ποσοστὸν 20,06% μὲ τὴν κλασσικὴν συμπτωματολογίαν τῆς ἀσθενείας ἐνῶ τὸ ποσοστὸν 37,34% ἐνεφάνιζε ἐξάνθημα τῆς χειρὸς. Οἱ συνάδελφοι οἱ ὁποῖοι ἠσχολοῦντο περισσότερο μὲ τὴν νοσηλείαν τῶν ἀγελάδων (μιαευτικῶν κυρίων ἐπεμβάσεων) ἐνεφάνιζον τὸ ὑψηλότερον ποσοστὸν ἀλλεργικοῦ ἐξάνθηματος τοῦ ἀντιβραχίου.

Ἦδη μὲ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἐμβολίου RVI εἰς τὸ ὅποιον χρησιμοποιεῖται ζῶν στέλεχος τῆς B. MILITENSIS τὸ ἀτύχημα τοῦ αὐτοεμβολιασμοῦ καθίσταται περισσότερο ἐπικίνδυνον παρ' ὅλον ὅτι πρόκειται περὶ ἐμβολιαστικοῦ στελέχους.

Ὁ HUGHES ἀναφέρει ὅτι εἰς τὴν Μ. Βρετανίαν, τὸ Συμβούλιον Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἀτυχημάτων, συγκαταλέγει τὴν Βρουκέλλωσιν ὡς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν. Ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀναφέρεται ἐπίσης ὅτι καὶ εἰς ὠρισμένας πολιτείας τῆς Αὐστραλίας (Βικτωρία κ.λπ.) ἡ Βρουκέλλωσις θεωρεῖται ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια.

Διὰ τοὺς κτηνιάτρους αἱ εὐκαιρίαι μολύνσεως ἀπὸ Βρουκέλαν εἶναι πάρα πολλαί. Τοκετὰ μεμολυσμένων ζῶων, ἀποβολαί, δυστοκίαι, ἐξαγωγαί (δακτυλική) πλακούντων, περίθαλψις γενικῶς ζῶων, ἐμβολιασμοί, ἐπαφαί μὲ μεμολυσμένα ἀντικείμενα κυρίως διὰ τοὺς ἐργαστηριακοὺς κτηνιάτρους ἢ διὰ τοὺς κρεοσκόπους κατὰ τὸν κρεοσκοπικὸν ἔλεγχον. Τὰ ἀναφερόμενα ποσοστὰ προσβολῆς τῶν κτηνιάτρων εἰς τὰς διαφόρους χώρας εἶναι μόνον ἐνδεικτικὰ καθ' ὅσον μεγάλος ἀριθμὸς συναδέλφων νοσεῖ ἀσυμπτωματολογικῶς καὶ συχνάκις συγχέει τὴν νόσον μὲ ἄλλας παθήσεις.

Ἡ πρόγνωση εἶναι συνήθως δυσμενής.

Ἀπόδειξιν τούτου ἀποτελοῦν αἱ παρατηρούμεναι συχναὶ ὑποτροπαὶ τῆς νόσου.

Οἱ PILET καὶ GORET τὸ 1962 εἰς ἐπιδημιολογικὴν ἔρευναν ἐπὶ 1248 κτηνιάτρων 79 διαμερισμάτων τῆς Γαλλίας διεπίστωσαν ὅτι 349 ἦτοι ποσοστὸν 27,8% εἶχον προσβληθῆ ὑπὸ Βρουκελλώσεως. Ἐκ τῶν προσβληθέντων τὰ 88,8% εἶχον ὡς πηγὴν μολύνσεως τὰ βοοειδῆ (B. ABORTUS) τὸ 5,15% τὰ αἰγοπρόβατα (B. MELITENSIS), τὸ 2,26% τὸ ἐμβόλιον στέλεχος 19, τὸ 0,62 προσεβλήθησαν ἀπὸ μεμολυσμένον γάλα ἐνῶ διὰ 3,2% ἡ πηγὴ μολύνσεως παρέμεινε ἄγνωστος.

Οἱ THYLOR, LINSTONE, VIDAL καὶ HAZERMAN ἐρευνῶντες 466 περιπτώσεις Βρουκελλώσεως εἰς τὸν ἄνθρωπον διεπίστωσαν ὅτι ποσοστὸν 9% ἐμολύνηθαι ἀπὸ αἶγας, 9,9% ἀπὸ πρόβατα, 15,7% ἀπὸ βοοειδῆ, 0,4% ἀπὸ γάλα καὶ εἰς ἕνα ποσοστὸν 12,6% δὲν διελευκάνθη ἡ πηγὴ μολύνσεως.

Κατὰ τὸν MEDNIC τὸ 1/3 τῶν ἐρωτηθέντων κτηνιάτρων τῆς Κροατίας εἶχεν αὐτοεμβολιασθῆ τυχαίως μὲ τὸ ἐμβόλιον στέλεχος 19 τῆς Βρουκελλώσεως. Τὸ ἀτύχημα τοῦτο δύναται νὰ προξενήσῃ ὀξείαν ἐμφάνισιν τῆς ἀσθενείας ἐνῶ τὰ ἤδη εὐαίσθητοποιηθέντα ἄτομα παρουσιάζουσιν ἄλλεργικὴν ἀντίδρασιν. Τὰ αὐτὰ περίπου συμπτώματα δύναται νὰ ἐμφανισθοῦν καὶ εἰς τὴν περίπτωσηιν ἐνὸς τυχαίου ψεκασμοῦ τοῦ ἐπιπεφυκότος δι' ἐμβολίου.

Οἱ PILET καὶ GORET ἀναφέρουν 68 ὑποτροπὰς (17%) τῆς ἀσθενείας ἐπὶ 349 προσβληθέντων κτηνιάτρων.

Εἰς τὴν ἡμετέραν ἔρευναν ἐπὶ 67 κτηνιάτρων ὑπαλλήλων καὶ ἰδιωτῶν τῆς τέως Περιφερειακῆς Δ/σεως Θεσσαλίας 18 ἦτοι ποσοστὸν 26,86% προσεβλήθησαν ἐξ ὀξείας Βρουκελλώσεως. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω 8 ἦτοι 44,5% εἶχον κατάλοιπα τῆς νόσου καὶ μετὰ τὴν θεραπείαν, κυρίως ρευματικῆς φύσεως (σπονδυλοαρθρίτιδος ἢ ρευματικὰ ἄλλα τῶν ἀρθρώσεων τῶν ἄκρων).

Εἴκοσι συνάδελφοι ἦτοι ποσοστὸν 29,9% ἐνεφάνισαν ἐξάνθημα τῆς χειρὸς. Τὸ ἐξάνθημα ὡς ἀνέφερον οἱ ἐρωτηθέντες συνάδελφοι παρετηρεῖτο κυρίως κατὰ τὰς μαιευτικὰς ἐπεμβάσεις ἢ τὴν ἐξαγωγὴν πλακοῦντος.

Ἐκ τῶν προσβληθέντων 18 συναδέλφων 14 ἦτοι 77,7% ἀναφέρουν εἰς τὸ ὑποβληθὲν εἰς αὐτοὺς ἐρωτηματολόγιον ὅτι ἡ πηγὴ μολύνσεως ἦσαν τὰ βοοειδῆ ἐνῶ οἱ ἕτεροι 4 ποσοστὸν 22,3% ἀποδίδουν εἰς τὰ αἰγοπρόβατα τὴν πηγὴν μολύνσεως των.

Ἐπὶ πλεόν τρεῖς συνάδελφοι ἐκ τῶν 18 προσβληθέντων ἐνεφάνισαν ὑποτροπὴν τῆς νόσου ἐνῶ εἷς συνάδελφος ἀναφέρει τρεῖς ὑποτροπὰς εἰς διάστημα 18 μηνῶν.

Καίτοι ἡ ἔρευνά μας διεξήχθη ἐπὶ μικροῦ σχετικῶς ἀριθμοῦ συναδέλφων

είναι ένδεικτική του κινδύνου εις τόν όποϊον είναι έκτιθεμένοι οί Κτηνίατροι έν τή άσκήσει του επαγγέλματός των και ή συχνότης προσβολής των έκ τής νόσου.

Α Ν Θ Ρ Α Ξ

Ό άνθραξ εις εποχήν όχι και πολύ παλαιάν έθεωρείτο ώς σοβαρωτάτη άσθένεια. Εις τήν Έλβετιάν επί 60 περιπτώσεων άνθρακος εις τά ζώα αντίστοιχοϋσε μία περίπτωση προσβολής του άνθρώπου. Σήμερον με τά υπάρχοντα αντιβιοτικά ή ίασις εις τόν άνθρωπον επιτυγχάνεται σχεδόν πάντοτε.

Υπό του THOMSON (1956), αναφέρονται 20 περιπτώσεις άνθρακος επί 796 έξετασθέντων κτηνιάτρων εις Δανίαν. Οί άνωτέρω ένεφάνισαν κακοήθη φλεγμονή κυρίως εις τά άνω άκρα.

Κατά τόν CHRISTIE επί 289 περιπτώσεων άνθρακος εις τόν άνθρωπον κατά τά έτη 1944 - 1957 ή θνησιμότης άνήλθεν εις 5% περίπου.

Εις τήν ήμετέραν έρευναν επί 67 κτηνιάτρων 7 ήτοι ποσοστόν 10,40% προσεβλήθησαν εξ άνθρακος (κακοήθη φλεγμονή) με ίασιν τής νόσου κυρίως διά τής χρήσεως αντιβιοτικών (πενικιλίνης).

Λ Υ Σ Σ Α

Ό κτηνίατρος περισσότερο παντός άλλου είναι έκτιθεμένος εις τήν φοβεράν νόσον. Κατά τήν εξάσκησιν του επαγγέλματός του καλείται πολλάκις νά εξετάση ζώα τά όποια καιτοι κλινικώς δέν έμφανίζουν συμπτώματα λύσεης έν τούτοις είναι εις θέσιν νά τήν μεταδώσουν. Τό ότι τά κρούσιμα δέν είναι συχνά εις τήν κτηνιατρικήν οικογένειαν όφείλεται εις τό ότι εις κάθε ύποπτον περίπτωση οί συνάδελφοι ύποβάλλονται εις προληπτικήν αντιλυσσιικήν θεραπείαν, ή όποια και ένοχλητική είναι και περιορισμούς επιβάλλει διά ένα χρονικόν διάστημα, χωρίς νά αποκλείωνται και μετεμβολιακά άτυχήματα. Πρόσφατον είναι τό θανατηφόρον μετεμβολιακόν άτύχημα του έκλεκτου συναδέλφου Μ. Φ. Άθραμίδη.

Έκ τής ήμετέρας έρεύνης προκύπτει ότι επί 67 συναδέλφων 42 ήτοι ποσοστόν 62,75% ύπεβλήθησαν άπαξ εις αντιλυσσιικήν θεραπείαν, 10 (6,70%) δύο φορές, 3 (4,4%) τρεις φορές, εις (1,5%) τέσσαρας φορές και εις (1,5%) πέντε φορές.

Έκ τών άνωτέρω προκύπτει ότι άνω του 60% τών έρωτηθέντων συναδέλφων ύπεβλήθησαν τουλάχιστον μίαν φοράν εις αντιλυσσιικήν θεραπείαν και ύσως μέχρι σήμερον πού γράφεται ή παρούσα έργασία νά έχουν ύποβληθί πολλοί περισσότεροι.

Φ Υ Μ Α Τ Ι Ω Σ Ι Σ Τ Ο Υ Δ Ε Ρ Μ Α Τ Ο Σ

Ἡ πάθησις δύναται νὰ ἀναπτυχθῆ πρωτοπαθῶς ἐπὶ ὑγιῶν ἀτόμων ἐξ ἀμέσου ἐνοφθαλμιοῦ φυματικῶν προϊόντων ἢ ἐξ αὐτοενοφθαλμιοῦ ἐπὶ τοῦ δέρματος μικροβιοφόρων ὑλικῶν ὡς καὶ δευτεροπαθῶς λόγῳ μεταστάσεως ἐκ τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος ἢ πνεύμονος.

Ἡ δερματικὴ φυματίωσις δύναται νὰ παραμείνη περιωρισμένη εἰς τὸ δέρμα, ἐνδέχεται ὅμως νὰ ἐπεκταθῆ διὰ τῆς κυκλοφορίας καὶ νὰ προκαλέσῃ γενικὴν φυματίωσιν (Κατσάρας).

Αἱ εὐκαιρίαι διὰ τοὺς κτηνιάτρους τόσον ἐκ τοῦ ἀμέσου ἐνοφθαλμιοῦ φυματικῶν προϊόντων ἢ τοῦ αὐτοενοφθαλμιοῦ ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐκ μικροβιοφόρων ὑλικῶν εἶναι πάρα πολλαί.

Δὲν εἶναι λίγαί αἱ περιπτώσεις ποὺ κτηνίατροι αὐτοτραυματιζόμενοι διὰ τῆς θελόνης κατὰ τοὺς φυματινισμοὺς ἐμφανίζουσι ἀλλεργικὰ φαινόμενα. Εἰς σπανίας περιπτώσεις δύναται ἀκόμη νὰ ἐκδηλωθῆ καὶ σηψαιμικὴ μορφή τῆς νόσου. Ὁ THOMSON (1962) ἀναφέρει 72 περιπτώσεις συναδέλφων μὲ δερματικὴν φυματίωσιν καὶ 9 περιπτώσεις μὲ ἀλλεργικὴν ἀντίδρασιν ἐπὶ αὐτοενοφθαλμισθέντων κτηνιάτρων κατὰ τὴν διενέργειαν φυματινισμῶν.

Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἔρευναν ἐπὶ 67 συναδέλφων εἰς ἀναφέρει δερματικὴν περιγεγραμμένην φυματίωσιν τῆς ζυγωματικῆς χώρας (LUPUS) μὲ πιθανὴν πηγὴν μόλυνσεως τὴν ἐξαγωγὴν πλακοῦντος. Ἡ ἀνωτέρω πάθησις παραμένει μέχρι καὶ σήμερον.

Ψ Ω Ρ Α

Ἐλαφρὰ σχετικῶς μόλυνσις τοῦ δέρματος. Ὁ κτηνίατρος λόγῳ τῆς ἐργασίας του δύναται νὰ μολυνθῆ ἀπὸ ψώρα τῶν βοοειδῶν, αἰγοπροβάτων καὶ ἵππων. Δὲν ὑπῆρξε πάντως εἰς τοὺς ἐρωτηθέντας ὑφ' ἡμῶν συναδέλφους ἀνάλογος μόλυνσις. Ὁ THOMSON (1958) ἀναφέρει 10 περιπτώσεις ἐπὶ 796 ἐξετασθέντων κτηνιάτρων. Ἐπτά (7) ἐκ τῶν ἀνωτέρω προσβληθέντων ἀπέδωσαν τὴν μόλυνσιν εἰς τὸν ἵππον, εἰς τὸν κύνα καὶ εἰς τὸν χοῖρον.

Ε Ρ Π Η Σ

Ἐμφανίζεται κυρίως ἐπὶ συναδέλφων ἀσχολουμένων μὲ μαιευτικὰς ἐπεμβάσεις, καθ' ὅσον ὁ ἔρπηξ τῶν ἀγελάδων ἐντοπίζεται εἰς τὴν θάσιν τῆς οὐράς.

Ἀναφέρονται ὑπὸ τοῦ THOMSON (1958) 159 περίπου περιπτώσεις κυρίως ἐπὶ συναδέλφων ἀσχολουμένων μὲ τὴν κλινικὴν τῶν βοοειδῶν.

Εἰς τοὺς ἐρωτηθέντας κατὰ τὴν ἡμετέραν ἔρευναν εἰς μόνον συνάδελφος

αναφέρει ότι προσεβλήθη από έρπητα (τριχοφυτίαις) αποδόσας την μόλυνσιν εις τὰ βοοειδή.

Δ Ο Θ Ι Η Ν Ω Σ Ι Σ

Ἡ προσβολή τῶν κτηνιάτρων ἐκ δοθιγνώσεως εἶναι πάρα πολὺ συχνή ὀφειλομένη κυρίως εἰς σταφυλοκόκκους. Εἰς τὴν ἡμετέραν ἔρευναν ἐπὶ 67 συναδέλφων 21 ἤτοι 31,3% ἀναφέρουν ὅτι προσεβλήθησαν ἐκ δοθιγνώσεως κυρίως τοῦ ἀντιβραχίου μὲ πηγγὴν μόλυνσεως τοὺς συγκρατηθέντας πλακοῦντας, τὴν διάνοιξιν ἀποστημάτων ἢ τὴν περιποίησην διαφόρων πυωδῶν ταυμάτων.

Ε Ρ Υ Σ Ι Π Ε Λ Α Σ

Μεταδίδεται κυρίως κατὰ τὰς νεκροτομὰς χοίρων, θανόντων συνεπείᾳ ἐρυθρᾶς. Ἀναφερόμεν μίαν περίπτωσιν συναδέλφου μὲ ἐρυσιπελοειδῆ φλεγμονὴν τῆς ἀριστερᾶς κνήμης καὶ μὲ πιθανὴν πηγγὴν μόλυνσεως ὅπως ὁ ἴδιος ἀναφέρει εἰς τὸ συμπληρωθὲν ἐρωτηματολόγιον τὴν νεκροτομὴν ζώου χωρὶς νὰ καθορίσῃ τὸ εἶδος.

Ὁ THOMSON (1958), ἐπὶ 796 ἐξετασθέντων κτηνιάτρων ἀναφέρει 43 περιπτώσεις. Ἡ ἴασις μᾶλλον εὐκόλος μὲ τὰ ὑπάρχοντα σήμερον εἰς τὴν διαθεσίμωσιν ἀντιβιοτικά.

Μ Υ Κ Η Τ Ι Α Σ Ε Ι Σ

Ἐκ τῶν μυκητιάσεων ἀναφερόμεν τὴν ἀκτινομύκωσιν, κυρίως τὴν πνευμονικὴν καὶ ἐντερικὴν ἐντόπισιν καὶ τὴν σταχυοδοτρίκωσιν (STACHIBOTRIOTOSSCOSE). Ἐπίσης ἡ Μονιλίασις καὶ ἡ ἀσπεργίλλωσις τῶν ὀρνίθων δύνανται νὰ μεταδοθοῦν εἰς τοὺς ἀσχολουμένους κτηνιάτρος μὲ τὴν διαγνωστικὴν τῶν ὀρνιθοειδῶν (νεκροτομαὶ κ.λπ.).

Εἰς τὴν ἡμετέραν ἔρευναν δὲν ὑπῆρξαν συνάδελφοι μὲ ἀναλόγους παθήσεις.

ΦΛΕΓΜΟΝΑΙ ΜΕΤΑ ΛΕΜΦΑΓΓΕΪΤΙΔΟΣ, ΛΕΜΦΟΑΔΕΝΙΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΠΟΣ/ΤΟΣ

Κατὰ τὴν ἔρευναν τοῦ THOMSON ἐν Δανία ἡ πάθησις ἀναφέρεται εἰς 200 κτηνιάτρος ἐπὶ 796 ἐξετασθέντων. Συνήθως ἐμφανίζεται μετὰ τὴν ἐξαγωγήν πλακοῦντων ἢ σεσηπῶτων ἐμδρῶν, ἐξετάσεις διὰ τοῦ ἀπευθυομένου κ.λπ.. Εἰς τοὺς ἐρωτηθέντας ὑφ' ἡμῶν συναδέλφους δὲν ἀνεφέρθη παρ' ὁμοία πάθησις.

Π Υ Ρ Ε Τ Ο Σ Q

Τὰ κατοικίδια μηρυκαστικά αποτελοῦν κυρίως τὴν σπουδαιότεραν πηγὴν μόλυνσης τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ρικέτσια ἐνεργοποιεῖται κατὰ τὸν τοκετὸν βτε καὶ ἀποβάλλεται διὰ τῶν ἀπεκριμμάτων ἢ τοῦ πλακοῦντος μὲ συνέπειαν τὴν μόλυνσιν τοῦ περιβάλλοντος. Ὁ κτηνίατρος ὅστις πολλάκις καλεῖται νὰ ἐπέμβῃ εἰς περιπτώσιν, δυστοκιῶν ἢ ἄλλων παθήσεων τοῦ γεννητικοῦ συστήματος εἶναι ἄμεσα ἐκτεθειμένος εἰς τὴν νόσον.

Αἱ δυνατότητες μόλυνσης τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῆς νόσου ἀναφέρονται ἐκτενῶς εἰς τὴν ἐκθεσιν τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς τοῦ FAO/OMS τοῦ 1959. Ἀναφέρονται περιπτώσεις ἐπιδημίας εἰς ἐργάτας σφαγείων κ.λπ. καὶ σήμερον εἰς πολλὰς χώρας ὁ πυρετὸς Q συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν.

Παρ' ὅλον πού εἰς τὴν καθαρὰν μορφήν τῆς ἡ νόσος ἔχει χαρακτηῖρα ἡ-πιον δὲν λείπουν καὶ θανατηφόροι περιπτώσεις (PALTRINIERI).

Λ Ε Π Τ Ο Σ Π Ε Ι Ρ Ω Σ Ε Ι Σ

Νόσος τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων διαδεδομένη εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον. Ἡ ἀσθένεια ἐμφανίζεται κυρίως μεταξὺ τῶν κτηνιάτρων καὶ ἀτόμων πού ἐργάζονται εἰς σφαγεία - χοιροστάσια, κυνοκομεῖα κ.λπ. (ETUDES AGRICOLES DE LA FAO (1967) N° 4, OMS SERIE DE RAPPORTS TECNI QUES N° 378). Ἡ πλέον σοβαρὰ μορφή τῆς νόσου διὰ τὸν ἄνθρωπον ἡ ὁποία ἐμφανίζει ἠῤῥξιμένην θνησιμότητα, εἶναι ἡ νόσος WELL - MATHIEU (LEPTOSPIRA ICTEROEMORRAGICA).

Ἀναφέρονται ἐπτὰ θανατηφόροι περιπτώσεις μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ σφαγείου οἱ ὁποιοὶ εἰργάζοντο εἰς τὸ τμήμα ἐκτάκτου σφαγῆς χοίρων. Εἰς τὰς περισσότερας χώρας θεωρεῖται ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια.

Ἐκτὸς ὧν ἀνωτέρω παθήσεων δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν ὀλόκληρον σειρὰν ἐτέρων παθήσεων ἀπὸ τὰς ὁποίας ὁ κτηνίατρος δύναται νὰ προσδληθῇ κατὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του. Θὰ ἀναφέρωμεν τὰς κυριωτέρας αἱ ὁποῖαι ὅμως δὲν μᾶς ἀνεφέρθησαν ὑπὸ τῶν συναδέλφων κατὰ τὴν ἔρευνάν μας. Εὐλογιὰ τῶν δακτύλων, στοματίτις τῶν ἵπποειδῶν, ἀφθώδης πυρετός, πνευμονία ἐκ ψευδοπανώλους, τουλαραιμία, μᾶλις, λιστερίαις, μόλυνσεις ἐκ παστερέλλας καὶ πολλὰς ἄλλας παθήσεις μικροτέρας σημασίας.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰς ἤδη γνωστὰς ζωνόσους τῶν κατοικιδίων ζώων θὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ αἱ ἀσθένειαι τῶν πιθήκων, ἀσθένειαι μεταδιδόμεναι εἰς τοὺς ἐρευνητὰς καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν διαφόρων φαρμακευτικῶν ἐταιρειῶν.

Κτηνιατρικῶν καὶ Ἰατρικῶν Ἰδρυμάτων καὶ γενικὰ ἐπιστημονικῶν κέντρων ὅπου ὁ πίθηκος χρησιμοποιεῖται ὡς πειραματόζωον.

Θὰ ἀναφέρωμεν τὰς κυριωτέρας, χωρὶς νὰ ἐπεκταθοῦμε εἰς λεπτομερεί-
ας, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι αἱ ὀφειλόμεναι εἰς τοὺς εἶναι αἱ πλέον φοβεραὶ καὶ
θανατηφόροι διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Οὕτω ἔχομεν τὴν νόσον τοῦ MARBURG ἢ τοῦ πρασίνου πιθήκου (CER-
COPITHECUS AETHIOPS) νόσος τοῦ ἰοῦ τοῦ ἔρπητος τοῦ πιθήκου, λύσ-
σαν, φυματίωσιν, τὸν ἰὸν CHARGAS τοξοπλάσμοισιν, κρυπτοκοκκίαισιν, ἀμοι-
βάδωσιν, μολύνσεις εὐλογίᾳς ὀφειλόμενας εἰς τὸν ἰὸν τοῦ ΥΑΒΑ, ἴωσιν τοῦ
ΚΥΑΣΑΝUR κ.λπ..

Καίτοι παρ' ἡμῖν ὁ πίθηκος δὲν εἰσῆχθη ὡς πειραματόζωον ὡς εἰς τὰ Ἰ-
δρύματα τῆς ἀλλοδαπῆς ἐν τούτοις μὲ τὴν ἀνάπτυξιν ἐν Ἑλλάδι τίποτε δὲν ἄ-
ποκλείει τὴν μελλοντικὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ζώου αὐτοῦ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ
Ἰδρύματα Ἑρεῦνης. Ἡ λήψις λοιπὸν τῶν μέτρων προστασίας τοῦ ἐπιστημο-
νικοῦ καὶ Τεχνικοῦ προσωπικοῦ θὰ καταστῇ ἀπαραίτητος.

Πλὴν ὅμως τῶν ἀναφερθεισῶν παθήσεων ὑπάρχει καὶ πληθώρα παθολο-
γικῶν καταστάσεων ὀφειλομένων εἰς ὑπερευαισθησίαν ἢ καὶ μὴ ἀνεκτικότητα
τοῦ ὀργανισμοῦ ἔναντι ὠρισμένων οὐσιῶν τὰς ὁποίας οἱ Κτηνίατροι χρησιμα-
ποιοῦν κατὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των (παρασκευὴ διαφόρων ἀλοι-
φῶν, ἐνδομήτριος τοποθέτησις ἀντιβιοτικῶν κ.λπ.). Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξετα-
σθέντων 75 ἐνεφάνισαν διαταραχὰς ἐκ τῆς εὐαισθησίας πρὸς τὰ ἀντιβιοτικά.

Βασικαὶ διαταραχαὶ ἐκ τῆς ἀλλεργικῆς αὐτῆς εὐαισθησίας εἶναι δερμα-
τίτις, ὀξεία φλεγμονὴ τῶν βλενογόνων (ἐπιπεφυκίτις - ρινοφαρυγγίτις - πυρε-
τός - ἐξάνθημα τύπου οὐρτικάρια - καὶ ἐνίοτε ἀναφυλακτικὸν σοκ). Σὲ γενι-
κὲς γραμμῆς ὁ κτηνίατρος θὰ πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τὴν ἀπ' εὐθείας ἐπαφήν μὲ
τὰ ἀντιβιοτικά τὰ ὁποῖα δύναται νὰ τοῦ προξενήσουν ἀπροβλέπτους ἐπιπλο-
κάς.

Ε Π Α Γ Γ Ε Λ Μ Α Τ Ι Κ Α Α Τ Υ Χ Η Μ Α Τ Α

Πλὴν τῶν ἀναφερθεισῶν ἐπαγγελματικῶν νόσων καὶ τῶν μικροτέρας
σημασίας παραλειφθεισῶν ἐπαγγελματικῶν παθήσεων ὑπάρχουν καὶ τὰ ἐπαγ-
γγελματικά ἀτυχήματα τὰ ὁποῖα ἐπισυμβαίνουν εὐκαιρικῶς κατὰ τὴν διάρ-
κειαν τῆς ἐργασίας. Ὁ κτηνίατρος λόγῳ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας του συ-
χνὰ εἶναι θύμα διαφόρων ἐπαγγελματικῶν ἀτυχημάτων πολλὰ τῶν ὁποίων
τοῦ ἐπιφέρουν ὀργανικὰς βλάβας ἰσοβίως.

Εἰς τὴν ἡμετέραν ἔρευναν οἱ συνάδελφοι ἔχουν ὑποστῆι πολλὰ ἀτυχήμα-

τα κατά τήν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος σέ πολλές δέ περιπτώσεις ταῦτα ἐπέφερον ὀργανικὰς βλάβας διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος των.

Κατά τήν ἔρευνάν μας εἴκοσι ἕνας (21) συνάδελφοι ἤτοι ποσοστόν 31,30% ὑπέστησαν διάφορα ἐπαγγελματικά ἀτυχήματα τῶν ὁποίων τὰ πιό συνήθη εἶναι τὰ ἑξῆς:

Ἀκρωτηριασμός 3ης φάλαγγος, μετωπιαῖα τραύματα καί τραύματα κεφαλῆς λόγω λακτισιμάτων κατά τήν ἐξέτασιν ἀσθενῶν ἵπποειδῶν, κάταγμα ἀντιβραχίου, τομῆ δακτύλου καί ἀποκοπή τένοντος ἀριστεροῦ ἀντίχειρος κατά τήν διενέργειαν κρεοσκοπικοῦ ἐλέγχου, ἐγκεφαλική διάσεισις λόγω λακτισιματος, συντριπτικόν κάταγμα κερκίδος μὲ χρονίαν δυσκαμψίαν τῆς κατ' ὤμον ἄρθρώσεως, ἐξάρθρωμα δεξιοῦ καρποῦ μὴ ἀναταχθέν, κάταγμα περόνης, διαστρέμματα κυρίως χειρῶν, ἐκτεταμένα αἱματώματα μηριαίας χώρας λόγω λακτισιμάτων κλπ.

Ἐξ ὅσων περιεγράφησαν καί ἐκ τοῦ ποσοστοῦ τῶν προσβληθέντων συναδέλφων, τόσον τῆς ἡμετέρας ἐρεύνης ὅσον καί τῆς ἐρεύνης ἄλλων συναδέλφων εἰς διαφόρους χώρας, καταφαίνεται πλήρως ὅτι οἱ κτηνίατροι εἶναι ἐκτεθειμένοι εἰς πολυάριθμους κινδύνους τόσον ἐκ λοιμωδῶν καί παρασιτικῶν νοσημάτων τῶν ζῶων (ζωονόσων), ὅσον καί ἐξ ἀτυχημάτων πού ἐπισυμβαίνουν κατά τήν ἀσκήσιν τοῦ ἐπαγγέλματος των. Βαρύ δέ φόρον πληρώνουν κατά τήν ἀσκήσιν τῆς ἐπιστήμης των μὲ μακροχρονίους ἀναρρώσεις, ἐπιπλοκάς καί κατάλοιπα τῶν ἀτυχημάτων πού τοὺς ἀκολουθοῦν σέ ὅλην τήν ζωὴν των.

Εἰς τήν προσφυγὴν 150 κτηνιάτρων πρὸς τὸ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας ὑπεβλήθησαν ὑπὲρ τὰ 110 ἱατρικὰ πιστοποιητικὰ ἀποδεικνύοντα τήν προσβολὴν των ἐκ διαφόρων ἐπαγγελματικῶν παθήσεων. Πλήν τοῦ ἐπικινδύνου, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κτηνιάτρου εἶναι καί ἀνθυγιεινόν καί ἐπίπονον.

Ἰδιαιτέρως εἰς τήν χώραν μας ὅπου αἱ συνθήκαι ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος εἶναι δυσμενέστεραι ἀπ' ὅ,τι εἰς ἄλλας χώρας, ἡ προσβολὴ τῶν κτηνιάτρων ἐξ ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν εἶναι συχνοτέρα.

Ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐρεύνης καταφαίνεται συμπερασματικῶς ὅτι δὲν ὑπάρχει συνάδελφος πού νὰ μὴ προσβλήθῃ ἀπὸ κάποια τῶν ἐπαγγελματικῶν παθήσεων κατά τήν ἀσκήσιν τοῦ ἐπαγγέλματος των. Θὰ πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ἐπὶ πλεόν ὅτι σχεδὸν ὅλοι οἱ κτηνίατροι πού ἠρωτήθησαν κατά τήν ἔρευνάν μας ἀσκοῦν τὸ ἐπάγγελμα κατά μέσον ὄρον ἀπὸ 13ετίας καί ὁπωσδήποτε μέχρι τέλους τῆς καριέρας των θὰ ἔχουν τήν εὐκαιρίαν νὰ νοσήσουν ἐκ νέου ἀπὸ ἐπαγγελματικὰς παθήσεις.

Σήμερον πού ἡ μέριμνα τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς ἔχει ἐκδηλωθῆ στωργικῶς πρὸς κάθε πλευράν, θεωρεῖται ἀδιανόητον εἰ

κτηνίατροι νά στεροῦνται τοῦ ἐπιδόματος ἐπικινδύνου ἐργασίας, ἐνὸς ἐπιδόματος ποῦ δικαιωματικὰ τοὺς ἀνήκει, ποῦ τοὺς τὸ ἀνεγνώρισαν τὸ Δ.Δ.Δ. τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ ποῦ ἐξακολουθοῦν νά μὴ τὸ λαμβάνουν ὄχι διὰ οὐσιαστικούς ἀλλὰ διὰ τυπικούς καὶ γραφειοκρατικούς λόγους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Taylor καὶ συνεργ.: Bull. Org. Hyg. 7,541 — 1938.
- 2) Κατσάρος Ί. : «Γενικὴ Παθολογία» 639—1949.
- 3) Paltrinieri S. : «Lalattie Infettive» 487—1953.
- 4) Schall E: Deut. Tier. Voch. 10-19-1953.
- 5) Snktych F.—John C.: Veter Arstvi 293-1956.
- 6) Herter R.: Deut. Tier Woch. 63-365 1956.
- 7) Thomson A.: Zooprof 7-477-1958.
- 8) Linsert H. Mh. Vet. Med 13-407-1958.
- 9) Linsert. H: Zbl. Bakt. 173-232-1958.
- 10) Lutynski R. Med. Yet. Varsavia 14-12-1958.
- 11) Batteli C.: Vet. Ital. 10-799-1959.
- 12) Lothar-Hussel: Spezielle Tierseuchen Bekämpfung P. 138-1960.
- 13) Verge J-Gaumont R.: Canc. Med. 83-3617-1961.
- 14) Bertzand. J.: Rev. Path 1-479-1961.
- 15) Drieux M. Econ. Et med. Anim. 2-368-1961.
- 16) Krennena Z.: Zh. Mikr. Epid. imm 32,2-291-1961.
- 17) Even R. Cavingeaux A.: Press med, 70-258-1962.
- 18) Pilet Ch-Govet P.: Conc. Med. 44-5855-1962.
- 19) Candia L-Oletti Censt M.: Nuov. Ann., Jg Mikrob. 12-391-1962.
- 20) Brandt A.: 2 Ges. Hyg 9,23-25-1963.
- 21) Kauker E-Zett K.: Bert, Munch. Tiev. 76-172-1963.
- 22) Medanic B. καὶ συνεργ.: Veter. Arch. Zagreb. 36-268-1966.
- 23) Gac P. Arguie C.: C.R. As. Sci. 263D-926-1966.
- 24) Huches K.: Aust. Vet. J. 48-9-527-1972.